

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 maart 2018 17:51
Aan: Wouters, A.N. (Anita)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: tekst versterking scenariobrief.docx
Bijlagen: tekst versterking scenariobrief.docx

Anita,

Bijgaand een concept-tekstje, afgestemd met [REDACTED], om straks ergens in de scenario-brief van ETM in te voegen. Gezien de gevoeligheid van het onderwerp geef ik je graag de gelegenheid om nu al mee te denken over formuleringen.

ETM wil uiterlijk a.s. vrijdag alle bouwstenen voor de brief ontvangen.

Gr
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 maart 2018 14:27
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: tekst versterking scenariobrief.docx

Zoiets. Als [REDACTED] uitgedacht heeft hoe hij het proces wil inrichten, dan kunnen we wellicht wat meer detail invoegen.

Groet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 maart 2018 12:46
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: tekst versterking scenariobrief.docx

[REDACTED],

Kijk je even mee met deze eerste proeve? Ik denk dat we dit zsm aan Anita moeten voorleggen.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 14 maart 2018 12:01
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Brief gaswinning

[REDACTED],
Eens met je redenering. Ik begreep van [REDACTED] dat een belangrijk argument van de minister is dat hij niet wil wachten.
Dan zouden we kunnen zeggen:

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 14 maart 2018 8:52
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Brief gaswinning

[REDACTED]
Dank voor je opmerkingen.

[REDACTED]

Zou je hierbij kunnen meedenken?

Groeten,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 14 maart 2018 8:42
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Brief gaswinning

[REDACTED],

[redacted] Ik stuur je zo apart via nog wat concrete
opmerkingen en suggesties.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Groet,

[redacted]

Op 13 mrt. 2018 om 22:37 heeft [redacted] [@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)> het volgende geschreven:

[redacted],

Heel veel dank voor vele werk!

[redacted]

[redacted]

Voor nu wil ik je vast de hoofdlijn meegeven die mi centraler zou kunnen worden gepositioneerd in de brief. Ik mail dat even naar iedereen, ook om te testen of men breder denkt dat dit helpt.

[redacted]

[redacted]

[REDACTED]

Morgenochtend kom ik met concretere suggesties.

Groet,
[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 13 mrt. 2018 om 16:53 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Allen,

Met dank voor jullie inbreng hierbij een eerste concept van de brief over de gaswinning. Jullie suggesties, commentaar, aanvullingen, etc. zou ik graag morgenochtend 9.30 uur ontvangen. Het is de bedoeling dat morgen einde dag een nieuwe versie naar de MT-leden gaat. Vrijdagochtend moet de brief de tas van de minister in.

Groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 14 maart 2018 22:38
Aan: [REDACTED]
CC: Wouters, A.N. (Anita); [REDACTED]
Onderwerp: Re: Brief scenario's Groningen

Hoi [REDACTED] Anita, [REDACTED]

[REDACTED]

Hieronder mijn opmerkingen, eerst de belangrijke, daarna overige.

Leen, stuur jij dit naar [REDACTED] en [REDACTED] incl. opmerkingen Anita en [REDACTED]?

Groet,
[REDACTED]

Belangrijk

Algemeen:

[REDACTED]

p.1 (1e alinea, 3e zin): [REDACTED]

[REDACTED]

p.3 (opsomming): [REDACTED]

[REDACTED]

p.6: [REDACTED]

[REDACTED]

p.8: [REDACTED]

[REDACTED]

p.10,
p. 3 [REDACTED]

[REDACTED]

p.12: [REDACTED]

[REDACTED]

p.12: [REDACTED].

p.12: [REDACTED]

[REDACTED]

Overig

p.4 en p.6: [REDACTED]

[REDACTED]

p.4 (allerlaatste zin): [REDACTED]

p.6: [REDACTED]

p.6 [REDACTED]

p.8 ([REDACTED])

p.11 [REDACTED]

P.X: [REDACTED]

Van: Vries, mr. E.J. de (Bert)
Verzonden: woensdag 14 maart 2018 17:59

Aan:
CC:

estgren, drs. B.E. (Birgitta); Gaastra, mr. A.F. (Sandor);

Onderwerp: Re: Brief scenario's Groningen

Bert

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 14 mrt. 2018 om 17:20 heeft [REDACTED]@minez.nl> het volgende geschreven:

Allen,
Hierbij ontvangen jullie een eerste concept van de brief over scenario's voor de gaswinning uit Groningen. Het is duidelijk nog work in progress maar gezien het krappe tijdpad ontvangen we graag zo snel mogelijk, maar **uiterlijk morgenochtend 12.00u**, jullie opmerkingen op deze versie.

Hartelijke groet,

donderdag 15 maart 2018 10:29

1000

Vries, mr. E.J. de (Bert); Westgren, drs. B.E. (Birgitta); Gaastra, mr. A.F. (Sandor);

RE: Brief scenario's Groningen

Concept kamerbrief scenarios v3.tv.docx

Hoi

Bijgevoegd enkele beknopte tekstuele aanpassing in de passages over de gebouwde omgeving.

Succes met de verdere stappen,

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 14 maart 2018 17:20

Aan: _____

Vries, mr. E.J. de (Bert); Westgren, drs. B.E. (Birgitta); Gaastra, mr. A.F.

(Sandor)

CC:

Onderwerp: Brief scenario's Groningen

Allen,

Hierbij ontvangen jullie een eerste concept van de brief over scenario's voor de gaswinning uit Groningen. Het is duidelijk nog work in progress maar gezien het krappe tijdpad ontvangen we graag zo snel mogelijk, maar **uiterlijk morgenochtend 12.00u**, jullie opmerkingen op deze versie.

In de scenario-studie komen de volgende trajecten aan de orde die in gang zijn gezet om de het mogelijke te

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Van: Wouters, A.N. (Anita)
Verzonden: donderdag 15 maart 2018 21:49
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: 'naar nul' tekst scenario brief

[REDACTED]
Anita

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 15 mrt. 2018 om 18:40 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 15 maart 2018 16:56
Aan: Wouters, A.N. (Anita)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: 'naar nul' tekst scenario brief

Anita,

Dit is wat ik heb bedacht als passage voor in de inleiding van de scenario-brief:

[REDACTED]

Zie in de bijlage waar dit m.i. in de tekst van de inleiding zou moeten komen.
Ik hoor graag of dit in lijn is met wat je nodig acht voor onze processen en met wat je met Sandor hebt besproken, dan zet ik dit door naar ETM tbv versie van de brief die morgen in weekendtas minister gaat (en naar de leden van het BOG voor bespreking a.s. dinsdag).
Dank en groet

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 16 mrt. 2018 om 15:01 heeft [REDACTED] [@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

Allen,

[REDACTED]

@ [REDACTED] : [REDACTED] (zie hieronder) kunnen bekijken? Kun je de redenering volgen, ben je het er mee eens en kun je hem evt. nog verder aanscherpen?

Groet,
[REDACTED]

Op 15 mrt. 2018 om 18:58 heeft [REDACTED] [@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

Dag [REDACTED],

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

Op 15 mrt. 2018 om 18:28 heeft [REDACTED] [lst@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

Deze had je nog tegood, met dank aan [redacted] en [redacted]. [redacted], ook in cc naar jou; de insteek van de vraag was een financiële.
Groet,

Vraag minister

Hebben we veel aan de berekening hoeveel huizen we bij de

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Groet,

[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 maart 2018 09:09
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: DOMUS-#18047952-v1-Scenario_s_Gaswinning_Groningen

[REDACTED] ea,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 19 mrt. 2018 om 08:48 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Dag [REDACTED],

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,

<[redacted]@minez.nl>

**Onderwerp: DOMUS-#18047952-v1-
Scenario_s_Gaswinning_Groningen**

Beste collega's,

Ziehier een bewerkte versie van de winningsbrief. Hij is korter geworden, maar daardoor ontstaat er wellicht behoefte aan enige bijlagen, bv met een inventarisatie van gasopslagen, stikstoffabrieken, nadere informatie over de maatregelen, enz.

Na overleg met Sandor [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Ik zie niks nieuws terug over de stikstofcapaciteit. [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

En laten we
uitgaan van een gemiddeld jaar, waarna we het effect van een
koud jaar ook melden.

Hoor graag, tot morgen.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 maart 2018 19:29
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Financieel plaatje

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 19 mrt. 2018 om 19:23 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Beste [REDACTED],

In een separate mail heb je een overzicht van het beoogde stappenplan ontvangen. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 19 mrt. 2018 om 16:04 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

[REDACTED],

Aanvullend op de vraag van [REDACTED], hieronder een lijstje te gebruiken richting FIN.
Volgens mij kregen [REDACTED] en ik hetzelfde verzoek [REDACTED] van Sandor, ik van [REDACTED]).

Hierbij alvast de redeneerlijn zoals we die aan FIN kunnen presenteren,
opmerkingen welkom. Specifiek:

@ [REDACTED]: zie één PM voor jou (eerste asterisk), kun jij daar naar (laten) kijken?
@ [REDACTED]: ook een paar voor jou, kun jij daar wat mee?

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Op 19 mrt. 2018 om 15:30 heeft [REDACTED]
[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

[REDACTED] en [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Wat vind jullie van deze aanname ?

Groeten [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>
Datum: 19 maart 2018 om 14:38:58 CET
Aan: "[REDACTED]" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>
Kopie: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED]" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED]" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>
Onderwerp: Antw.: [REDACTED] Financieel plaatje [REDACTED]

[REDACTED]
De effecten van de verschillende versterkingskosten
scenario's op de gasbaten kan alleen [REDACTED] maken.
Zowe [REDACTED] als ik zitten de hele middag bij Shell.

Groeten [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 19 mrt. 2018 om 14:15 heeft

[REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het
volgende geschreven:

Ha [REDACTED],

Vanavond of morgenochtend heeft
Sandor het plaatje nodig waar

[REDACTED]
[REDACTED] Denk jij dat dit haalbaar
is?

Gr

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 19 maart 2018 12:04
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: stappenplan versterken

Beste allen,

Vanmiddag is er een gesprek met de minister over de gaswinningsbrief. [redacted]

[redacted] Bijgaand een eerste gedachtenspinel in een powerpoint om de discussie aan te wakkeren.



Ter



bijlage 1

bespreking.ppt DOMUS-#18044...

Met vriendelijke groet,

[redacted]
adviseur

.....
Project DG Groningen
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C zuid 3e verdieping
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T [redacted]

[redacted]@minez.nl

www.rijksoverheid.nl/ezk

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 19 maart 2018 11:44
Aan: [redacted]

Onderwerp: stappenplan versterken
Tijd: maandag 19 maart 2018 14:30-15:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Overlegkamer 2e B-noord (6p)

Een bijpraatmoment om de uitkomst van gesprek minister (over gaswinningsbrief) te bespreken en koers voor gesprek stappenplan met minister (morgen) te bepalen.

Van: [redacted] t)
Verzonden: maandag 19 maart 2018 17:54
Aan: Wouters, A.N. (Anita); [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: stappenplan versterken
Bijlagen: Opmerkingen minister stappenplan versterkingsopgave.pdf; Interne bespreking DG bovengronds.ppt; Presentatie minsiter herzien stappenplan.ppt

Beste Anita en [redacted]

In de brief over de afbouw van de gaswinning wordt gekoerst op een afbouw naar nul bcm. Het vorige week aan de minister gepresenteerde stappenplan versterken ging nog uit van een afbouw naar 12 bcm en waarbij de uitkomst van het beoogde proces kon bijdragen aan de keuze of de gaswinning eventueel verder afgebouwd zou moeten worden naar nul bcm. Het stappenplan is daarmee mogelijk deels achterhaald. Morgen wenst de minister te spreken over het stappenplan. Bijgaand treffen jullie daarvoor dan ook drie bijlagen:

1. Een scan van het stappenplan met opmerkingen van de minister. Deze was mij nog niet bekend (jullie wel?) en heb ik vandaag via E&O achterhaald.
2. Een korte presentatie met bovenstaande signalering en een voorstel hoe hiermee om te gaan. De presentatie zelf is niet met derden afgestemd. Voorafgaand aan het opstellen heb ik wel met [redacted] gesproken. Ook heb ik informeel bij E&O gepeild of zij nog aanvullende ideeën hadden.
3. Een presentatie die ik heb benut voor het interne gesprek met [redacted] en [redacted] t, die een tabel bevat die [redacted] eventueel naar de minister wilde meenemen. Mijn advies zou zijn in plaats daarvan de presentatie uit punt 2 te benutten.

Aanvullend heb ik vandaag met [redacted] gesproken over de vraag die jullie bij WJZ uitgezet hadden (welke juridische ruimte is er in MJP, samenwerkingsafspraken etc?). Ik heb een eerste aanzet gehad [redacted] heeft aangegeven dat er een nieuwe versie bij [redacted] ligt, die wij morgen voor de middag kunnen verwachten.

Mochten er vragen zijn, verneem ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
adviseur

.....
Project DG Groningen
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C zuid 3e verdieping
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T [redacted]

[redacted]@minez.nl

www.rijksoverheid.nl/ezk

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 maart 2018 10:42
Aan: Team Groningen Bovengronds
Onderwerp: FW: Blanco financiële onderbouwing scenario-zsmnul
Bijlagen: Blanco financiële onderbouwing scenario-zsmnul gaswinning.docx

Ter info.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 maart 2018 10:42
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); [REDACTED]
CC: [REDACTED]

Onderwerp: Blanco financiële onderbouwing scenario-zsmnul

Sandor, Anita,

Hierbij stuur ik jullie mede namens [REDACTED] een A4 met onderbouwing van de stelling [REDACTED]. Dit hebben we gisteravond en vanochtend opgesteld, we hebben het nog niet met Financiën gedeeld. Kan evt. straks toegelicht worden in het BOG, ik zal printjes mee nemen. Planning is het om vanmiddag met de andere stukken in de tas van de minister te doen.

Groet,

[REDACTED]
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Directie Regio, project Groningen Bovengronds
 Bezuidenhoutseweg 73 | Den Haag | B-passage 3
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

M [REDACTED] 46
 E [REDACTED] @minez.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 maart 2018 00:02
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]; Wouters, A.N. (Anita)
Onderwerp: RE: Stukken Besluitvormend overleg Groningen 20 maart 11:30-13:00
Bijlagen: Brief v1-Scenario_s_Gaswinning_Groningen na bespreking MEZK opm marc.docx

Dag [REDACTED],

Ik had wat opmerkingen op de vorige versie van de minister gemaakt, die zijn kennelijk niet doorgekomen. Zie bijlage.

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 maart 2018 19:30
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); Smallenbroek, drs. J.M.C. (Meindert); w.raab@minfin.nl; Wouters, A.N. (Anita); Nas, mr. E.P. (Ernst-Paul); Bien, E.A. (Ellen); [REDACTED]
 [REDACTED] .boots@minaz.nl; Bert.Delden@minbzk.nl; [REDACTED]

Onderwerp: Re: Stukken Besluitvormend overleg Groningen 20 maart 11:30-13:00

Allen,

Hierbij zoals aangekondigd de laatste versie van de scenario-brief om morgen te bespreken in het BOG. De brief is aangepast naar aanleiding van de bespreking met de minister van vandaag.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 08:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Aantekeningen strategiesessie.docx
Bijlagen: Aantekeningen strategiesessie.docx; ATT00001.htm

Dag allen,

Deze hadden jullie nog van mij tegoed.

Groet,
[REDACTED]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[REDACTED] s@minez.nl">
Datum: 20 maart 2018 om 14:52:23 CET
Aan: "[REDACTED] @minez.nl">
Onderwerp: Aantekeningen strategiesessie.docx

Zoals besproken

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 11:27
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nieuwe versie scenario-brief

Ha [REDACTED],

Helder, dank, we nemen het mee.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 11:03
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: nieuwe versie scenario-brief

Dag [REDACTED],

Ik heb afgestemd met Anita en [REDACTED]

Mijn alternatief was:

[REDACTED]

Graag je aandacht hiervoor.
Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 8:29
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: nieuwe versie scenario-brief

Dag [REDACTED],

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

Op 21 mrt. 2018 om 01:05 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Ha allen,

De minister gaf aan goed uit de voeten te kunnen met de financiële notitie in de blanco, maar sloeg wel aan op de grote hoeveelheid aanpassingen die er nog op de tekst van de brief waren gekomen na de bespreking maandag.

en ik hebben, na kort contact met Anita en Sandor, de brief van de minister en de daarop voorgestelde aanpassingen nog een keertje bekeken. Wij zijn daarbij nagegaan welke aanpassingen we echt moesten doorvoeren, en waar het, voor zover wij konden inschatten, mogelijk was om dichterbij de tekst van de minister te blijven. Ook Sandor heeft nog enkele wijzigingen doorgegeven. Met is nog geen contact geweest, daarvoor is morgenochtend evt. nog ruimte.

Het voorlopige resultaat zit hierbij in de bijlage. Dit is een versie van de brief die de minister zondag gestuurd heeft, met daarbij in tracks onze aanpassingen. Met de minister heb ik afgesproken dat ik een nieuwe versie van de brief, ook gelet op de deadline voor aanlevering voor de RFEZIL, morgenochtend om 8:30 op zijn bureau leg. Eventuele aanpassingen hoor ik dan ook graag voor 8:00 (uiteraard met in ieder geval in de cc). Mocht dat niet lukken geldt: hoe sneller daarna hoe beter. Oproep aan iedereen daarbij is om de input waar mogelijk te beperken tot die stukken waarbij echt iets mis gaat als deze niet nog aangepast worden in de brief.

Qua proces is dit natuurlijk verre van optimaal, maar voor nu even het beste dat we kunnen doen. Morgen weer verder naar een mooie en historische brief!

Groet,

Van:
Verzonden: dinsdag 20 maart 2018 17:01
Aan: Wouters, A.N. (Anita); Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC:
Onderwerp: RE: nieuwe versie scenario-brief

Allen,

Last minute nog verwerkt. Versies in de bijlage zijn tot stand gekomen na opmerkingen van iedereen, waaronder de mensen die zijn betrokken bij risicobeleid, maar ook SodM. Deze stukken gaan nu naar minister.

Morgen na commentaar minister finaliseren we alles.

Groet,

Van: Wouters, A.N. (Anita)
Verzonden: dinsdag 20 maart 2018 16:48
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC:
Onderwerp: RE: nieuwe versie scenario-brief

Anita

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 20 maart 2018 15:15

Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); Wouters, A.N. (Anita)

CC: [REDACTED]

Onderwerp: nieuwe versie scenario-brief

Sandor, Anita,

In de bijlage treffen jullie een nieuwe versie van de brief aan waarin de opmerkingen van een ieder zoveel mogelijk zijn verwerkt. Op verzoek van MEZK is hij in track changes. Voordat brief naar AZ wordt verstuurd zullen we uiteraard een mooi opgemaakt versie maken. Wij ontvangen graag zsm jullie opmerkingen, BBR heeft de stukken uiterlijk 16.00u nodig.

Daarnaast is ook een oplegnota toegevoegd waarin we het proces van de brief en de financiële gevolgen van het teruggaan naar 0 bcm in kaart hebben proberen te brengen.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 16:23
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Tabellen toelichting .docx
Bijlagen: Tabellen toelichting .docx

[REDACTED]

Bijgaand de tabellen zoals ik ze net geprint had, inclusief de toelichting op een paar specifieke punten. Deze tabel staat nu ook (nogmaals) in het stappenplan voor de minister.

[REDACTED], misschien kun je dit ook bij [REDACTED] droppen, maar moet je maar even kijken of je dat handig vindt (dat beantwoord mogelijk al een paar van zijn vragen).

Groet,
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 16:40
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Tussenstap scenariobrief
Bijlagen: blanco MR v3 def.pdf

Beste collega's,

Ter informatie bijgaand memo om de discussie over 12 of 0 mld kuub verder te helpen.

Voor de volledigheid: dit stuk is (in de woorden van [REDACTED]) "megavertrouwelijk"

Gr
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 16:13
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Tussenstap scenariobrief

Voor de goede orde. Dit is de versie waarmee minister akkoord is. ([REDACTED])

Wij verspreiden het stuk interdepartementaal.

Mooi teamwerk!
Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 15:36
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Tussenstap scenariobrief

[REDACTED]

Hierbij de versie waar Anita en Sandor mee akkoord zijn. Ik zal deze ook doorsturen naar AZ en FIN.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 13:22
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Tussenstap scenariobrief

[REDACTED]

Bijgaand vinden jullie de vergelijking. Opmerkingen gehad (en verwerkt) van [REDACTED].

Parallel checkt [REDACTED] zo nog of E&O zich hier ook in kan vinden, gaat met name om de formulering van de eerste drie regels van de tabel.

Ik duik zo met advocaten in een hok, maar [REDACTED] staat paraat om het verder af te handelen. Proces is dan als volgt:

- [REDACTED] lezen, [REDACTED] verwerkt evt. opmerkingen;
- [REDACTED] stemt parallel af bij E&O;
- Zodra gereed, stuurt [REDACTED] naar Sandor/Anita/[REDACTED]
- Direct daarna ook naar FIN, heeft wel wat opmerkingen gegeven maar nog niet volledig kunnen meelezen.
- Wat mij betreft tegelijk ook naar AZ ([REDACTED])?

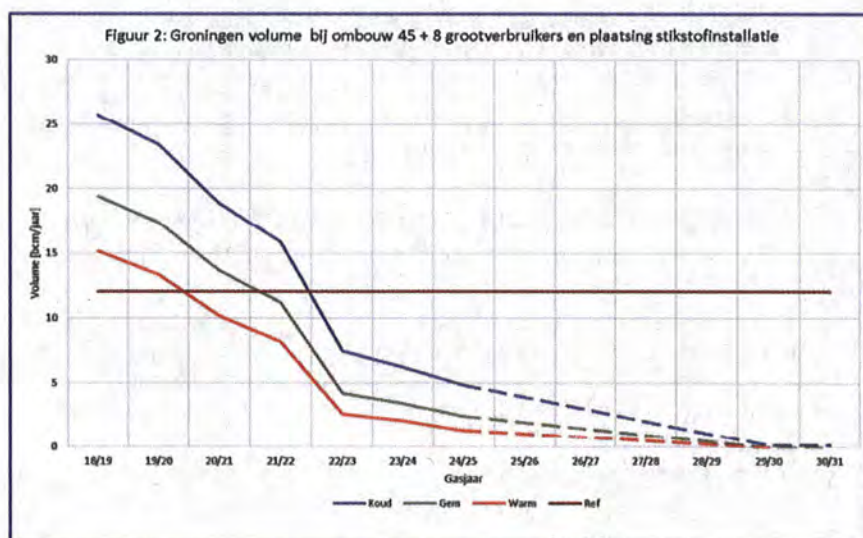
[REDACTED] kun jij duiding geven over proces hierna?

Groet,

[REDACTED]

Aan: de Minister
Betreft: Vergelijking scenario's n.a.v. SG-Overleg
Datum: 22 maart 2018

- In de periode 2018 - 2023 wordt de gaswinning zo snel mogelijk teruggebracht tot het niveau van 12 miljard m³. Dit is het niveau dat het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) naar aanleiding van de zware beving in Zeerijp heeft geadviseerd. Om de gaswinning zo snel mogelijk terug te brengen wordt ingezet op een breed pakket van maatregelen:
 - Uitbreiding van de stikstofcapaciteit: een extra installatie in Zuidbroek (investering ca. € 500 miljoen, te verrekenen via de gastransporttarieven) en het aankopen van extra stikstof in Wieringenmeer (ca. € 55 miljoen).
 - Ombouw van de grootverbruikers in Nederland (indicatie kosten: GTS moet bij ombouw 8 grootste verbruikers ca. € 55 miljoen in haar netwerk investeren)
 - Daarnaast wordt ook vol ingezet op versnelde afbouw van de export en verduurzaming in de gebouwde omgeving en de glastuinbouw.
- GTS geeft aan dat de investeringen in stikstof en ombouw industrie de meest kosteneffectieve maatregelen zijn om de Groningenproductie zo snel als mogelijk naar 12 miljard m³ te reduceren.
- Op zijn laatst per gasjaar 2022/2023 (start oktober 2022) wordt het niveau van 12 miljard m³ gehaald, maar mogelijk al een jaar eerder. Zoals uit het figuur blijkt, daalt de behoefte naar Groningengas uit opgpunt van leveringszekerheid na het bereiken van 12 miljard m³ snel verder.



- Voor de keuze voor winning uit Groningen zijn er voor de periode vanaf 2023 verschillende opties, waarbij de extremen worden bepaald door de volgende varianten:
 - maximale variant*: de productie zo lang mogelijk voortzetten op het niveau van 12 miljard m³ (bruine lijn in bovenstaande figuur).
 - minimale variant*: zo snel mogelijke afbouwen rekening houdend met leveringszekerheid en operationele uitvoerbaarheid (blauwe, groene en rode lijn).
- De argumenten pro en contra de beide scenario's staan in de tabel hieronder beschreven.
- De Minister van EZK stelt voor de gaswinning zo snel mogelijk volledig te beëindigen. Vanuit veiligheidsoogpunt is dit de superieure variant. Het financiële beeld is gemengd en onzeker.

Het
 sluit bovendien goed aan bij de ombouw van Industrie, huishoudens en afbouw export.

	Maximaal (12-vlak)	Minimaal (z.s.m. naar nul)
1. Veiligheid	<p>– Noodzaak tot versterken blijft bestaan, schades blijven zich voordoen.</p>	<p>+ Het veiligst mogelijke scenario: oorzaak weggenomen, risico stopt na verloop van tijd.</p>
	<p>– Jaarkans op een grote beving (> 3,6 Richter) is 8%</p>	<p>+ Jaarkans op grote beving (> 3,6 Richter) neemt af naar 0.</p>
	<p>– Seismische dreiging neemt eerst toe voordat deze afneemt.</p>	<p>+ Seismische dreiging neemt af.</p>
2. Financieel	<p>– [redacted] oopt tot verdere verlaging (dan negatief).</p>	<p>[redacted]</p>
	<p>– [redacted]</p>	<p>[redacted]</p>
	<p>+ Er blijft minder gas in de grond achter (ca. 100 - 150 miljard m³), mits SodM winning toestaat (onzeker)</p>	
	<p>+/- Mogelijk gemist dividend Gasunie, maar staat gelijk aan lagere transporttarieven burgers</p>	
3. Draagvlak	<p>– Versterken zal nodig blijven, ca. 10 duizend (10 duizend gezinnen, zeer ingrijpend).</p>	<p>+ Minimale noodzaak tot versterken.</p>
	<p>– Aardbevingen blijven schade veroorzaken.</p>	<p>+ Perspectief op einde schade.</p>
	<p>– Onveiligheidsgevoel blijft nog jarenlang bestaan.</p>	<p>+ Onveiligheidsgevoel neemt af.</p>
4. Economie regio	<p>+ Werkgelegenheid gaswinning blijft behouden, maar wel op lager niveau</p>	<p>– Werkgelegenheid gaswinning verdwijnt op termijn (alternatieven hiervoor zijn onzeker)</p>
	<p>+ Bestuurders zien koppelkansen aan stads/dorpsvernieuwing</p>	<p>– Bestuurders zien koppelkansen minder worden</p>
5. Leveringszekerheid	<p>+ Kan worden gegarandeerd</p>	<p>+ Kan worden gegarandeerd</p>
6. Lokale productie	<p>+ Meer zelfvoorzienend</p>	<p>– Grotere afhankelijkheid van import</p>
7. Klimaatbeleid	<p>+/- Gasverbruik wordt in beide varianten even snel uitgefaseerd. – Kleinere prikkel energietransitie van gas af.</p>	<p>+/- Gasverbruik wordt in beide varianten even snel uitgefaseerd. – Geïmporteerd gas heeft een hogere CO₂-footprint</p>
8. Politiek		<p>[redacted]</p>
	<p>[redacted]</p>	<p>[redacted]</p>
	<p>[redacted]</p>	<p>[redacted]</p>

[illegible][illegible]

- [illegible]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 11:20
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00

Groeten [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 mrt. 2018 om 11:01 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Allen,
 Hierbij de vergelijking.
 Reacties graag uiterlijk om 11:45 uur, dan ronden [REDACTED] en ik het om 12 uur af voor verzending naar Sandor, Anita en Maarten.
 @ [REDACTED] e: jouw blik graag alleen op deze bewering [REDACTED]

Groet,

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 18:14
Aan: [REDACTED]
CC: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); [REDACTED]

Onderwerp: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00

Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED],

Net SG overleg gehad op AZ, ik verving Anita. Lang verhaal kort: [REDACTED]

Ik heb afgesproken dat [REDACTED] de pen voeren, en maken een coproductie hiervan. EenO en FIN moeten nadrukkelijk meekijken als we seismische en financiële risico's schetsen. Deadline is morgen 12:00 daarna langs Sandor, Anita, Maarten.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 11:19
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00

Dank voor snelle werk!

Hierbij paar opmerkingen van mijn kant:

[REDACTED]

Groet,
 [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 mrt. 2018 om 11:01 heeft [REDACTED] [@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Allen,
 Hierbij de vergelijking.
 Reacties graag uiterlijk om 11:45 uur, dan ronden [REDACTED] het om 12 uur af voor verzending naar Sandor, Anita en Maarten.
 @ [REDACTED]: jouw blik graag alleen op deze bewering [REDACTED]

Groet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 18:14
Aan: [REDACTED]
CC: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); [REDACTED]

Onderwerp: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00

Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED]

Net SG overleg gehad op AZ, ik verving Anita. Lang verhaal kort: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Ik heb afgesproken dat [REDACTED] de pen voeren, en maken een coproductie hiervan. EenO en FIN moeten nadrukkelijk meekijken als we seismische en financiële risico's schetsen. Deadline is morgen 12:00 daarna langs Sandor, Anita, Maarten.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 11:29
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00

[REDACTED],

Mooi snel werk. Kunnen we hierbij nog opnemen dat [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 11:01
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00
Urgentie: Hoog

Allen,

Hierbij de vergelijking.

Reacties graag uiterlijk om 11:45 uur, dan ronden [REDACTED] en ik het om 12 uur af voor verzending naar Sandor, Anita en Maarten.

@ [REDACTED] jouw blik graag alleen op deze bewering [REDACTED] v [REDACTED]

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 maart 2018 18:14
Aan: [REDACTED]
CC: Gastra, mr. A.F. (Sandor); [REDACTED]
Onderwerp: Tussenstap scenariobrief gewenst door SG's: vergelijking tussen scenario's: deadline morgen 12:00
Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED],

Net SG overleg gehad op AZ, ik verving Anita. Lang verhaal kort: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Ik heb afgesproken dat [REDACTED] de pen voeren, en maken een coproductie hiervan. EenO en FIN moeten nadrukkelijk meekijken als we seismische en financiële risico's schetsen. Deadline is morgen 12:00 daarna langs Sandor, Anita, Maarten.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 08:22
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Vergelijking

Helder, gaan we doen. Tav financiën nemen we in de tabel dan allen op dat het beeld gemengd is, daarna uitgebreider toelichten.

> Op 22 mrt. 2018 om 06:57 heeft [REDACTED] @minez.nl> het volgende geschreven:

>

> Dag J [REDACTED],

>

> Opzet is volgens mij goed. Paar opmerkingen:

> -

[REDACTED]

.

> - formulering: [REDACTED]

> - financiën [REDACTED]

> Groet,

> [REDACTED]

[REDACTED]

>

>>> Op 22 mrt. 2018 om 00:51 heeft [REDACTED] @minez.nl> het volgende geschreven:

>>>

>>> Ho [REDACTED], cc [REDACTED]

>>>

>>> Hierbij poging 1. [REDACTED]

>>>

>>> Morgen verder. [REDACTED]

[REDACTED]

>>>

>>> Morgenochtend:

>>> - bellen met [REDACTED] voor specifieke input FIN en die verwerken;

>>> - vergelijking af maken en eerste versie rondsturen voor commentaar naar [REDACTED]

>>> - daarna naar [REDACTED] en via hem naar Anita/Sandor/Maarten.

>>>

>>> Groet,

>>> [REDACTED]

>>>

>>>

>> <min.docx>

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 23 maart 2018 10:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Spoed : MR Groningen
Bijlagen: Uw vraag inzake gasbaten.docx; ATT00001.htm

T.i., ook met FIN gedeeld.

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>"
Datum: 23 maart 2018 om 09:04:59 CET
Aan: "Bien, E.A. (Ellen)" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "Gaastra, mr. A.F. (Sandor)" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>"
Onderwerp: Antw.:^[FSI] Spoed : MR Groningen^[PDI]

Dit stukje krijgt minister zo mee bij de voorbespreking MR.
 Met vriendelijke groet,

[REDACTED] FEZ, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van: Bien, E.A. (Ellen)
Verzonden: donderdag 22 maart 2018 17:58
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Spoed : MR Groningen
 Met vriendelijke groet,
 Ellen Bien

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "Gaastra, mr. A.F. (Sandor)" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>
Datum: 22 maart 2018 om 17:53:37 CET
Aan: "Bien, E.A. (Ellen)" <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>, "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minez.nl](mailto:[REDACTED]@minez.nl)>"
Onderwerp: MR Groningen

Ellen cs,

Zojuist minister aan lijn. Die wil graag morgenochtend [REDACTED]

Dank Sandor

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 25 maart 2018 23:38
Aan: [REDACTED]
CC: Wouters, A.N. (Anita); [REDACTED]
Onderwerp: FW: Adviesvragen via de MR

Dag [REDACTED]

Wordt een spannende week!

Paar dingen op een rij:

- Proces: [REDACTED] net gesproken, dringend verzoek om in de brief alleen echt iets aan te passen als het moet, met opmerkingsballon erbij waarom. Anita had suggestie al doorgezet, maar morgen wordt voor [REDACTED] wellicht hectisch dus graag een volledig afgestemde zin met track changes bij EenI aanleveren, om ruis te voorkomen.
- [REDACTED]
- Aangezien [REDACTED] allemaal vroeg of iets later naar Groningen gaan, heb ik [REDACTED] gevraagd te coördineren morgen. [REDACTED] meenemen is handig denk ik, en kan dan Anita meenemen. (@ [REDACTED], er staat nog een bila tussen mij en Anita, kan je wellicht gebruiken voor afstemming.
- Dan de twee vragen: wellicht is het zo gewisseld in gesprek maar is volgens mij niet de juiste volgorde. Ik zou [REDACTED]
- Dus:
 - o [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 25 maart 2018 20:59
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Wouters, A.N. (Anita); [REDACTED]
Onderwerp: Re: Adviesvragen via de MR

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Op 25 mrt. 2018 om 12:22 heeft [REDACTED] @minez.nl> het volgende geschreven:

Hallo [REDACTED] en Anita,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Er zou ook in de brief een zin toegevoegd worden. Ik weet niet wie dat op zich zou nemen.
Voor de zekerheid doe ik hieronder ook een voorstel.

@Anita, heb jij nog iets van [REDACTED] gekregen. Hij zou de acties van vrijdag rondmailen, maar ik heb nog niets gezien.

Groeten,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 25 maart 2018 20:41
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Op naar 29 maart

Dag [REDACTED],

Zie ter info het tweede deel van onderstaande mail van [REDACTED]. [REDACTED]. Minister heeft dat anderhalve week geleden gekregen.

[REDACTED]

Gr. [REDACTED]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[REDACTED]@minez.nl">
Datum: 25 maart 2018 om 12:06:49 CEST
Aan: [REDACTED]@minez.nl>, [REDACTED]
[REDACTED]@minez.nl>, [REDACTED]@minez.nl>
Onderwerp: Op naar 29 maart

Ha collega's,

[REDACTED]

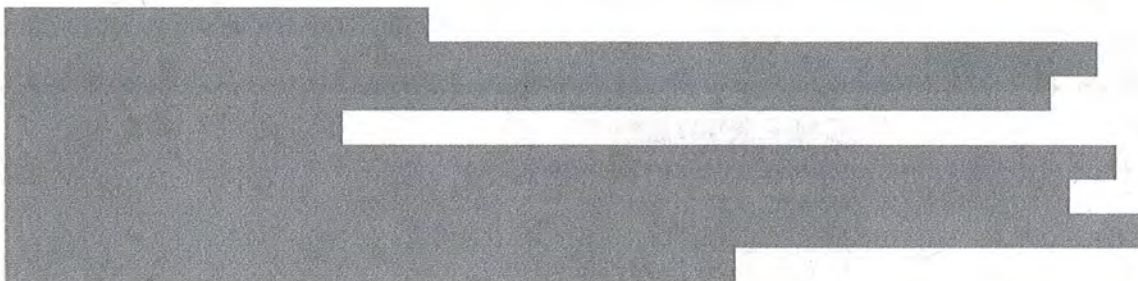
Afgesproken is dat wij hiervoor de formulering aanleveren. Ik zal in een volgende mail daar een voorzet voor doen. [REDACTED] zou overigens nog alle acties rondmailen, maar ik heb nog niets gezien daarvan. Ik hou het in de gaten.

In de brief zal een zin worden opgenomen waarin [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]



@ [redacted], ik zal je maandagochtend ook nog even te bellen.

Dat was het even.

Groeten,

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 10:50
Aan: Wouters, A.N. (Anita)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamerbrief gaswinning

Hallo Anita,

Ik heb de volgende passage gedicht. Kunnen we die even bespreken?

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 10:34
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamerbrief gaswinning

Ha [REDACTED],

Zoiets?

Dit is wat er stond in de versie van de SG. Hierin mist nog [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet

[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Wouters, A.N. (Anita)

Verzonden: maandag 26 maart 2018 10:12

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Kamerbrief gaswinning

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Camps, drs. M.R.P.M. (Maarten)

Verzonden: zondag 25 maart 2018 21:44

Aan: Wouters, A.N. (Anita)

Onderwerp: Kamerbrief gaswinning

Hoi Anita,

Dank voor doorsturen. Ik reageer naar jou, dan kun jij mijn opm verder mee nemen. Ik vind [REDACTED]

[REDACTED] k zie overignes niet zo gauw de wijzigingen aan het begin.

Aan slot heb ik in revisie wat toegevoegd nav gesprek vrijdag over versterken en mjp. Jij kunt beoordelen of dat zou kan.

[REDACTED]

Groet,
Maarten

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 14:03
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Wouters, A.N.
(Anita); N [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Draalboek
Ha [REDACTED]

Dank voor deze update. Probeerde net al even te bellen, maar kreeg je nog niet te pakken.

[REDACTED]

Graag op max 2 A4 een draalboek van hoe alles rond het uitkomen van de brief eruit ziet. Gaat alleen om dagen rond uitkomen van de brief zelf. Naast de gesprekken met de regio die er nu al opstaan betekent dat schema voor opstellen nieuwe versie brief nav opmerkingen RFEZIL, rondsturen laatste versie brief, moment van opstellen/aanleveren woordvoeringslijnen, persconferentie na afloop van MR, reizen naar locatie 's avonds, voorbereiding + gesprekken met buitenlandse ministers, etc.. Daarbij graag acties zowel voor minister als PA als ambtelijk, zodat iedereen kan zien hoe dit in de tijd past. Lijkt mij [REDACTED].

Het strategiedocument heeft alleen onder Ad. 1, en bijlage 2 input voor dit stukje. De rest is voor hetgeen we nu willen meegeven aan de minister van minder belang. Snap dat jullie niet alle gevraagde informatie hebben, maar gezien overlap met strategiedocument versterking en grote aantal contacten met de regio had ik dit bij jullie uitgevraagd. Vereist natuurlijk ook schakelen met [REDACTED] vandaar dat ik hen ook even inkopieer. Lukt het om voor het einde van de dag een nieuwe versie aan te leveren? Laat maar weten met welke onderdelen (bijv. agenda minister) ik kan helpen.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 13:04
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]; Wouters, A.N.
(Anita)
Onderwerp: FW: DOMUS-#18053690-v3-Draalboek_l_v_m__scenariobrief.docx
Hallo [REDACTED],
Hierbij de aanpassingen aan het draalboek agv gesprekken minister.
Groet,
[REDACTED]

Draaiboek scenariobrief

Maandag 26 t/m woensdag 28 maart

Deadline	Wat	Wie
27 maart		
10.30-11.00h	RFEZIL	MEZK
17h	Verwerken opm. agv RFEZIL	
17h	Spreekpunten gesprekken bestuurders (op basis aantekeningen MEZK)	
17h	Woordvoeringslijnen pers	
17h	Woordvoeringslijn andere bewindspersonen voor pers	
17h	Nota ter voorbereiding MR	
28 maart		
12h	Versturen laatste versie brief aan departementen	
Ntb	Overleg MEZK Persvoorbereiding	
16.45h	Vooroverleg Ministerraad	MEZK + ambtenaren
?	Paas bellen	MEZK
?	NCG bellen, uitnodigen lunch MR	MEZK
29 maart		
10.30h	Ministerraad	MEZK
Lunch MR	Gesprek Hans Alders	MEZK
MR + 30 min	Telefoongesprekken bestuurders (zie lijst)	MEZK (restant Anita Wouters)
MR + 60 min	Persconferentie	MEZK
	Interview pers	MEZK
	Gesprek buitenlandse minister ws. geschrap	

Lijst met de telefoneren personen na MR en vóór persconferentie op 29 maart

- In ieder geval bellen met:
 - René Paas
 - Fleur Gräper
 - Eelco Eikenaar
 - Arno Wietze Hiemstra
 - Albert RodenBoog
 - Gasberaad () of ()
 - GBB (2)
- Als nog tijd over is dan nog bellen met (met wie het niet lukt om te bellen, zal Anita doen):
 - Roeland v.d. Schaaf
- Overige burgemeesters in aardbevingsgebied

Rein Munniksma	Midden-Groningen
F. de Vries	Ten Boer
Gerard Beukema	Delfzijl
Marijke van Beek	Eemsmond
Erica van Lente	Bedum
Rinus Michels	Winsum
F. Wiersma	De Marne

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 27 maart 2018 20:02
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Aantekeningen bij minister

Dag allen,
De formuleringen veranderen per minuut bij het overleg. Dus hierbij de laatste versie van wat de minister uitsprak, ik weet niet of we het meteen canon moeten maken. Maar voor wat het waard is:

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 27 maart 2018 16:18
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: passage versterkingsopgave

[REDACTED]

[REDACTED]

Op 27 mrt. 2018 om 16:13 heeft [REDACTED] [@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

Dag allen,

Dank.

[REDACTED]

Het was even zoeken. Zal vast nog een keer over de kop gaan.
Groet,
[REDACTED]

Op 27 mrt. 2018 om 14:45 heeft [REDACTED] [@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Op 27 mrt. 2018 om 14:28 heeft [REDACTED] [@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

Ha [REDACTED],

[REDACTED]

Groeten,
[REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 27 maart 2018 14:08
Aan: [redacted]

Onderwerp: passage versterkingsopgave
Collega's,

De passage over de gevolgen voor de versterkingsopgave zoals door [redacted] aangepast in de brief n.a.v. overleg met minister gisteren (zie eerste bijlage, p.11) voldoet m.i. al voor een belangrijk deel aan de wensen zoals wij net bespraken. Ik heb dit nog iets aangescherpt met aanvullende tracks (zie uitsnede in bijlage 2). Schone versie van die tekst onderaan deze mail.

NB: [redacted]

Gr

Adviseur

Ministerie van Economische Zaken
Team Groningen Bovengronds

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC Den Haag |
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

[redacted] minez.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 20:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: help! aantal lastige vragen voor de minister
Bijlagen: Spreeklijn persconferentie Gaswinning.docx

Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED],

Zie vraag van [REDACTED]

Kunnen we zeggen:

- [REDACTED]

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 18:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: help! aantal lastige vragen voor de minister

Beste allen,

Heb dit ervan gemaakt. Als jullie nog gekke dingen zien, laat me weten!

@ [REDACTED] Nog een vraag is over: hoe lang duurt onderzoek naar effecten nieuwe winning besluit voor veiligheidsrisico?

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 16:57
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: help! aantal lastige vragen voor de minister

Beste allen,

De minister wil van mij graag nog een lijstje met lastige vragen.

Bij een aantal heb ik jullie hulp nodig.

Kunnen jullie helpen met antwoorden? Het hoeven geen uitgebreide, gedetailleerde antwoorden te zijn. Ik wil het graag begin van de avond afronden.

Groet, [REDACTED]

U belooft een substantiële, meerjarige bijdrage voor Groningen. Hoeveel?

Hoeveel geld loopt het kabinet mis door de terugval van de aardgasbaten.
 Hoe gaat het kabinet dat opvangen?

Door nu te stoppen met de gaswinning blijft er een grote hoeveelheid gas in de grond achter. Dat gas is van de NAM. Vreest u een schadeclaim?

Kunnen er ook nog aardbevingen optreden als de gaswinning eenmaal is gestopt?

Het SodM adviseerde een winningsniveau van 12 miljard kuub. Dat zou veilig zijn. Gelooft u het SodM niet?

U zegt: de gevolgen van de gaswinningen zijn maatschappelijk niet meer aanvaardbaar. Waarom vind het kabinet dat nu pas?

U zegt: de beëindiging van de gaswinning heeft een positief effect op de versterkingsoperatie. Hoeveel huizen hoeven er nu minder te worden versterkt?

Wanneer hebben de mensen in het gebied duidelijkheid of hun huis wel of niet op de schop moet?

Minder versterken levert een mooie besparing op voor de NAM en dus ook voor de schatkist. Heeft u een rekensommetje gemaakt en is de meest gunstige uitkomst?

Hoe kijkt u na dit besluit terug op het beleid van uw voorganger die gewoon wilde doorgaan met het oppompen van gas?

Woordvoerder

.....
Directie Communicatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
+

@minez.nl
www.rijksoverheid.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 14:17
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: MR-stukken gaswinning
Bijlagen: Financiële effecten van de vermindering van de gaswinning in Groningen.pdf; brief TNO L-gasopslag en stikstofcapaciteit.pdf; bijlage GTS leveringszekerheid scenarios.pdf; Versie gasbrief voor MR.DOCX

Dag allemaal,
 Bij deze de, zoals DC het zegt, mogelijk legendarische MR stukken.
 groet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 11:57
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); Camps, drs. M.R.P.M. (Maarten); Wouters, A.N. (Anita)
CC: Bien, E.A. (Ellen); [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED] Smallenbroek, drs. J.M.C. (Meindert)

Onderwerp: MR-stukken gaswinning
 Allen,
 Hierbij ontvangen jullie de stukken zoals deze zojuist naar de MR zijn verzonden.
 Groet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 27 maart 2018 18:36
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); Camps, drs. M.R.P.M. (Maarten); Wouters, A.N. (Anita)
CC: Bien, E.A. (Ellen); [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]; Smallenbroek, drs. J.M.C. (Meindert)

Onderwerp: Laatste versie brief + financiële plaat
 Sandor, Maarten, Anita,
 In de bijlage treffen jullie de laatste versie van de kamerbrief + bijlagen van GTS en TNO zoals deze zijn meegegaan in de tas van MEZK. Daarnaast is de financiële plaat toegevoegd zoals deze vanmiddag is besproken met MEZK en inmiddels ook is afgestemd met FIN. De financiële plaat wordt vanavond rondgestuurd aan de collega's bij de andere departementen. Morgen zorgt BBR voor de formele verspreiding van de nieuwe versie van de brief + financiële plaat.
 Hartelijke groet,
 [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 10:48
Aan: [REDACTED] Wouters, A.N.
 (Anita)
Onderwerp: RE: Spreekpunten deel 1
Bijlagen: Belnotitie donderdag v2.docx

[REDACTED],
 Zie bijgaand:

[REDACTED]

Groet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 10:19
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Wouters, A.N. (Anita)
Onderwerp: RE: Spreekpunten deel 1

Ha [REDACTED]

Ziet er goed uit. In de bijlage nog een paar opmerkingen bij de belnotitie. Zou je deze willen verwerken en mij uiterlijk 10:45 een nieuwe versie willen sturen?

Dank,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 9:02
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Wouters, A.N. (Anita)
Onderwerp: RE: Spreekpunten deel 1

[REDACTED], hierbij met tussenkopjes, zoals net aangekondigd.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 8:42
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Wouters, A.N. (Anita)
Onderwerp: RE: Spreekpunten deel 1

Ha allen,

Dank! Hierbij een licht bewerkte en ietwat anders ingedeelde versie. Zonder tegengeluid neem ik deze zo mee naar de minister.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 28 maart 2018 8:15

Aan: [redacted]

CC: [redacted]; Wouters, A.N. (Anita)

Onderwerp: Fwd: Spreekpunten deel 1

Dag [redacted]

Zie belnotitie Paas. Mocht je wijzigingen voor 09:00 willen graag opmerkingen naar [redacted] Zoals gister besproken komt A4 met de plus vandaag, zit niet in deze A4.

Groet,
[redacted]

Begin doorgestuurd bericht:

Belnotitie donderdag na MR

- U belt na afloop van de MR en voorafgaand aan uw persconferentie met de volgende personen:
 1. René Paas
 2. Fleur Gräper
 3. Eelco Elkenaar
 4. Anno Wietze Hjemstra
 5. Albert Rodenboog
 6. [REDACTED] (Gasberaad)
 7. [REDACTED] (Groninger Bodem Beweging)
 - Als er voldoende tijd is, belt u ook met Roeland van der Schaaf. Als de tijd te kort is, neemt Anita de lijst van u over.
 - Hieronder vindt u per persoon een korte, op de persoon afgestemde spreeklijn.
 - Op de laatste pagina vindt u de spreeklijn van EZK zoals die met uw collega bewindspersonen en de regio zal worden gedeeld.
-

1. René Paas M. [REDACTED]

Naar 0

- **Gisteren spraken we elkaar al even over de scenariobrief. Ik kan je nu vertellen dat de Ministerraad heeft ingestemd met mijn voorstel om de gaswinning in Groningen zo snel als mogelijk volledig te beëindigen.**
- In 2022 zitten we op 12 miljard kuub.
- Omdat de risico's bij 12 niet weg zijn, heb ik besloten volledig terug naar nul te gaan. Hoewel 12 nog een rendabel winningsniveau is, vind ik dit niet opwegen tegen de overlast van Groningers.

Veiligheid

- De snelle daling en binnen afzienbare tijd stoppen met de gaswinning zal een positief effect hebben op de veiligheidsrisico's door aardbevingen.
- Het kabinet koppelt aan de inzet naar 0 ook een herijking van de versterkingsopgave. We gaan niet door met versterken op de huidige wijze.
- Deskundigen (KNMI, TNO, SodM, NEN) gaan berekenen wat de impact is van een dalend gaswinningsniveau naar 2030.
- Wat dit betekent voor de manier van versterken tot 2030 wil ik samen met de regio bekijken, op basis van de resultaten.

Plus

- De 'plus' die Groningen in het vooruitzicht is gesteld om een gezamenlijke toekomstvisie te realiseren koppelen we los van de versterkingsopgave. Ook is deze niet afhankelijk van de gaswinning. **Groningen kan rekenen op een substantiële en meerjarige bijdrage van het kabinet, voor investeringen in leefbaarheid, economie en duurzaamheid in combinatie met de energietransitie.**
- Over veiligheid, versterken en investeren in de regio wil ik de komende week verder met jullie in gesprek, ook bij de Bestuurlijke Tafel van 4 april.
- Ik verwacht dat we richting onze afspraken op 19 en 23 april dichterbij elkaar kunnen komen over hoe dit eruit ziet.

Wetsvoorstel

- Ik kondig tevens een wetsvoorstel aan waarmee ik veel actiever kan sturen op een lagere gaswinning door NAM, zodat er nooit meer dan nodig is voor de leveringszekerheid gewonnen hoeft te worden. Dit wordt een speedprocedure.

Slot

- Straks zal ik –aansluitend aan de wekelijkse persconferentie van de MP– een toelichting geven op de genomen besluiten en een brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Fleur Gräper T. [REDACTED]

Naar 0

- Ik wil je graag informeren dat de Ministerraad heeft ingestemd met mijn voorstel om de gaswinning in Groningen zo snel als mogelijk volledig te beëindigen.
- In 2022 zitten we op 12 miljard kuub. Deze snelle afbouw bereiken we met name door de bouw van een extra stikstofinstallatie. De kosten hiervan worden gefinancierd via de nettarieven. Heel Nederland gaat meebetalen aan het zo snel als mogelijk beëindigen van de gaswinning.
- Omdat de risico's bij 12 niet weg zijn, heb ik besloten volledig terug naar nul te gaan. Hoewel 12 nog een rendabel winningsniveau is, vind ik dit niet opwegen tegen de overlast van Groningers.
- Dus mijn inzet is zo snel mogelijk naar 0, Nederland stopt met de gaswinning in Groningen.

Veiligheid

- De snelle daling en binnen afzienbare tijd stoppen met de gaswinning zal een positief effect hebben op de veiligheidsrisico's door aardbevingen.
- Het kabinet koppelt aan de inzet naar 0 ook een herijking van de versterkingsopgave. We gaan niet door met versterken op de huidige wijze.
- Deskundigen (KNMI, TNO, SodM, NEN) gaan berekenen wat de impact is van een dalend gaswinningsniveau naar 2030.
- Wat dit betekent voor de manier van versterken tot 2030 wil ik samen met de regio bekijken, op basis van de resultaten.

Plus

- Weet: de 'plus' die Groningen in het vooruitzicht is gesteld om een gezamenlijke toekomstvisie te realiseren koppelen we los van de versterkingsopgave. Ook is deze niet afhankelijk van de gaswinning.
- **Met het einde van de gaswinning zijn de overige maatschappelijke uitdagingen in de regio, zoals vergrijzing, krimp en werkgelegenheid, nog niet van tafel.**
- **Ook nu er perspectief ontstaat op een veilig Groningen, is het belangrijk om te blijven werken aan een sterkere regio. Groningen kan rekenen op een substantiële en meerjarige bijdrage van het kabinet, voor investeringen in leefbaarheid, economie en duurzaamheid in combinatie met de energietransitie.**
- Over veiligheid, versterken en investeren in de regio wil ik de komende week verder met jullie in gesprek, ook bij de Bestuurlijke Tafel van 4 april.
- Ik verwacht dat we richting onze afspraken op 19 en 23 april dichter bij elkaar kunnen komen over hoe dit eruit ziet.

Wetsvoorstel

- Ik kondig tevens een wetsvoorstel aan waarmee ik veel actiever kan sturen op een lagere gaswinning door NAM, zodat er nooit meer dan nodig is voor de leveringszekerheid gewonnen hoeft te worden. Dit wordt een spoedprocedure.

Slot

- Straks zal ik –aansluitend aan de wekelijkse persconferentie van de MP– een toelichting geven op de genomen besluiten en een brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Eelco Eikenaar T. [REDACTED]

Naar 0

- Ik wil je graag informeren dat de Ministerraad heeft ingestemd met mijn voorstel om de gaswinning in Groningen zo snel als mogelijk volledig te beëindigen.
- In 2022 zitten we op 12 miljard kuub. Deze snelle afbouw bereiken we met name door de bouw van een extra stikstofinstallatie. **Ik zag je instemmende tweet dinsdag op het gelekte nieuws dat de stikstoffabriek er komt.** De kosten van de installatie worden door heel Nederland gedragen.
- Omdat de risico's bij 12 niet weg zijn, heb ik besloten volledig terug naar nul te gaan. Hoewel 12 nog een rendabel winningsniveau is, vind ik dit niet opwegen tegen de overlast van Groningers. **Hiermee komen we tegemoet aan de lang gekoesterde wens in Groningen: Nederland stopt met de gaswinning in Groningen.**

Wetsvoorstel

- Ik kondig tevens een wetsvoorstel aan waarmee ik veel actiever kan sturen op een lagere gaswinning door NAM, zodat er nooit meer dan nodig is voor de leveringszekerheid gewonnen hoeft te worden. Dit wordt een spoedprocedure.

Veiligheid

- De snelle daling en binnen afzienbare tijd stoppen met de gaswinning zal een positief effect hebben op de veiligheidsrisico's door aardbevingen.
- Het kabinet koppelt aan de inzet naar 0 ook een herijking van de versterkingsopgave. We gaan niet door met versterken op de huidige wijze.
- Deskundigen (KNMI, TNO, SodM, NEN) gaan berekenen wat de impact is van een dalend gaswinningsniveau naar 2030.
- Wat dit betekent voor de manier van versterken tot 2030 wil ik samen met de regio bekijken, op basis van de resultaten.

Plus

- Weet: de 'plus' die Groningen in het vooruitzicht is gesteld om een gezamenlijke toekomstvisie te realiseren koppelen we los van de versterkingsopgave. Ook is deze niet afhankelijk van de gaswinning.
- Ook nu er perspectief ontstaat op een veilig Groningen, is het belangrijk om te blijven werken aan een sterkere regio. Groningen kan rekenen op een substantiële en meerjarige bijdrage van het kabinet voor investeringen in leefbaarheid, economie en duurzaamheid in combinatie met de energietransitie.
- Over veiligheid, versterken en investeren in de regio wil ik de komende week verder met jullie in gesprek, ook bij de Bestuurlijke Tafel van 4 april.
- Ik verwacht dat we richting onze afspraken op 19 en 23 april dichterbij elkaar kunnen komen over hoe dit eruit ziet.

Slot

- Straks zal ik –aansluitend aan de wekelijkse persconferentie van de MP– een toelichting geven op de genomen besluiten en een brief aan de Tweede Kamer sturen.

4. Anno Wietze Hiemstra T.

5. Albert Rodenboog T.

Naar 0

- Ik wil je graag informeren dat de Ministerraad heeft ingestemd met mijn voorstel om de gaswinning in Groningen zo snel als mogelijk volledig te beëindigen.
- In 2022 zitten we op 12 miljard kuub. Deze snelle afbouw bereiken we met name door de bouw van een extra stikstofinstallatie. De kosten hiervan worden gefinancierd via de nettarieven. Heel Nederland gaat meebetalen aan het zo snel als mogelijk beëindigen van de gaswinning.
- Omdat de risico's bij 12 niet weg zijn, heb ik besloten volledig terug naar nul te gaan. Hoewel 12 nog een rendabel winningsniveau is, vind ik dit niet opwegen tegen de overlast van Groningers.
- Dus mijn inzet is zo snel mogelijk naar 0, Nederland stopt met de gaswinning in Groningen.

Veiligheid

- De snelle daling en binnen afzienbare tijd stoppen met de gaswinning zal een positief effect hebben op de veiligheidsrisico's door aardbevingen.
- Het kabinet koppelt aan de inzet naar 0 ook een herijking van de versterkingsopgave. We gaan niet door met versterken op de huidige wijze.
- Deskundigen (KNMI, TNO, SodM, NEN) gaan berekenen wat de impact is van een dalend gaswinningsniveau naar 2030.
- Wat dit betekent voor de manier van versterken tot 2030 wil ik samen met de regio bekijken, op basis van de resultaten.

Plus

- Weet: de 'plus' die Groningen in het vooruitzicht is gesteld om een gezamenlijke toekomstvisie te realiseren koppelen we los van de versterkingsopgave. Ook is deze niet afhankelijk van de gaswinning.
- Over veiligheid, versterken en investeren in de regio wil ik de komende week verder met jullie in gesprek, ook bij de Bestuurlijke Tafel van 4 april.
- Ik verwacht dat we richting onze afspraken op 19 en 23 april dichter bij elkaar kunnen komen over hoe dit eruit ziet.

Wetsvoorstel

- Ik kondig tevens een wetsvoorstel aan waarmee ik veel actiever kan sturen op een lagere gaswinning door NAM, zodat er nooit meer dan nodig is voor de leveringszekerheid gewonnen hoeft te worden. Dit wordt een spoedprocedure.

Slot

- Straks zal ik –aansluitend aan de wekelijkse persconferentie van de MP– een toelichting geven op de genomen besluiten en een brief aan de Tweede Kamer sturen.

6. Gasberaad

7. Groninger Bodembeweging ()

Naar 0

- Ik wil je graag informeren dat de Ministerraad heeft ingestemd met mijn voorstel om de gaswinning in Groningen zo snel als mogelijk volledig te beëindigen.
- In 2022 zitten we op 12 miljard kuub. Deze snelle afbouw bereiken we met name door de bouw van de extra stikstofinstallatie in Zuidbroek. De kosten hiervan worden gefinancierd via de nettarieven. Heel Nederland gaat meebetalen aan het zo snel als mogelijk beëindigen van de gaswinning.
- Omdat de risico's bij 12 niet weg zijn, heb ik besloten volledig terug naar nul te gaan. Hoewel 12 nog een rendabel winningsniveau is, vind ik dit niet opwegen tegen de overlast van Groningers. **Hiermee komen we tegemoet aan de lang gekoesterde wens in Groningen: Nederland stopt met de gaswinning in Groningen.**

Wetsvoorstel

- Ik kondig tevens een wetsvoorstel aan waarmee ik veel actiever kan sturen op een lagere gaswinning door NAM, zodat er nooit meer dan nodig is voor de leveringszekerheid gewonnen hoeft te worden. Dit wordt een spoedprocedure.

Veiligheid

- De snelle daling en binnen afzienbare tijd stoppen met de gaswinning zal een positief effect hebben op de veiligheidsrisico's door aardbevingen.
- Het kabinet koppelt aan de inzet naar 0 ook een herijking van de versterkingsopgave. We gaan niet door met versterken op de huidige wijze.
- Deskundigen (KNMI, TNO, SodM, NEN) gaan berekenen wat de impact is van een dalend gaswinningsniveau naar 2030.
- Wat dit betekent voor de manier van versterken tot 2030 wil ik samen met de regio bekijken, op basis van de resultaten.

Plus

- Weet: de 'plus' die Groningen in het vooruitzicht is gesteld om een gezamenlijke toekomstvisie te realiseren koppelen we los van de versterkingsopgave. Ook is deze niet afhankelijk van de gaswinning.
- Ook nu er perspectief ontstaat op een veilig Groningen, is het belangrijk om te blijven werken aan een sterkere regio. Groningen kan rekenen op een substantiële en meerjarige bijdrage van het kabinet, voor investeringen in leefbaarheid, economie en duurzaamheid in combinatie met de energietransitie.

Slot

- Straks zal ik –aansluitend aan de wekelijkse persconferentie van de MP– een toelichting geven op de genomen besluiten en een brief aan de Tweede Kamer sturen.

8. Roeland v.d. Schaaf T. [REDACTED]

Naar 0

- Ik wil je graag informeren dat de Ministerraad heeft ingestemd met mijn voorstel om de gaswinning in Groningen zo snel als mogelijk volledig te beëindigen.
- In 2022 zitten we op 12 miljard kuub. Deze snelle afbouw bereiken we met name door de bouw van een extra stikstofinstallatie. De kosten hiervan worden gefinancierd via de nettarieven. Heel Nederland gaat meebetalen aan het zo snel als mogelijk beëindigen van de gaswinning.
- Omdat de risico's bij 12 niet weg zijn, heb ik besloten volledig terug naar nul te gaan. Hoewel 12 nog een rendabel winningsniveau is, vind ik dit niet opwegen tegen de overlast van Groningers.
- Dus mijn inzet is zo snel mogelijk naar 0, Nederland stopt met de gaswinning in Groningen.

Veiligheid

- De snelle daling en binnen afzienbare tijd stoppen met de gaswinning zal een positief effect hebben op de veiligheidsrisico's door aardbevingen.
- Het kabinet koppelt aan de inzet naar 0 ook een herijking van de versterkingsopgave. We gaan niet door met versterken op de huidige wijze.
- Deskundigen (KNMI, TNO, SodM, NEN) gaan berekenen wat de impact is van een dalend gaswinningsniveau naar 2030.
- Wat dit betekent voor de manier van versterken tot 2030 wil ik samen met de regio bekijken, op basis van de resultaten.

Plus

- Weet: de 'plus' die Groningen in het vooruitzicht is gesteld om een gezamenlijke toekomstvisie te realiseren koppelen we los van de versterkingsopgave. Ook is deze niet afhankelijk van de gaswinning.
- Ook nu er perspectief ontstaat op een veilig Groningen, is het belangrijk om te blijven werken aan een sterkere regio. Groningen kan rekenen op een substantiële en meerjarige bijdrage van het kabinet, voor investeringen in leefbaarheid, economie en duurzaamheid in combinatie met de energietransitie.

Wetsvoorstel

- Ik kondig tevens een wetsvoorstel aan waarmee ik veel actiever kan sturen op een lagere gaswinning door NAM, zodat er nooit meer dan nodig is voor de leveringszekerheid gewonnen hoeft te worden. Dit wordt een spoedprocedure.

Slot

- Straks zal ik –aansluitend aan de wekelijkse persconferentie van de MP– een toelichting geven op de genomen besluiten en een brief aan de Tweede Kamer sturen.

Spreeklijn Gasbrief Groningen (voor bewindslieden en supporters)

- Het besluit van het kabinet om de gaswinning volledig te beëindigen is een keerpunt voor Groningen.
- Voor het kabinet staat veiligheid voorop en met dit besluit wordt de oorzaak van de aardbevingen weggenomen.
- Bij een voortgaande winning, ook op het niveau van 12 miljard kuub, zou het risico op een sterke beving blijven bestaan.
- Bovendien zijn de gevolgen van de gaswinning maatschappelijk niet langer aanvaardbaar. De aardbevingen veroorzaken schade aan huizen en gebouwen en zorgen voor onzekerheid bij bewoners. En de huidige versterkingsoperatie roept steeds indringender de vraag op of Groningen nog wel Groningen blijft.
- Blijven winnen en tegelijkertijd de mensen in het gebied opzadelen met schades en een massale versterkingsoperatie, dat is gewoon geen oplossing.
- Het stoppen van de gaswinning biedt niet alleen veiligheid. Het zal ook een positief effect hebben op de versterkingsoperatie: Groningen kan Groningen blijven. Daarmee komen we tegemoet aan een belangrijke wens van de mensen in het gebied.
- Natuurlijk moeten we wel kijken welke veiligheidsmaatregelen nodig zijn tijdens de afbouw van de gaswinning.
- Met het einde van de gaswinning zijn de overige maatschappelijke uitdagingen in de regio, zoals vergrijzing, krimp en werkgelegenheid, nog niet van tafel.
- Ook nu er perspectief ontstaat op een veilig Groningen, is het belangrijk om te blijven werken aan een sterkere regio. Groningen kan rekenen op een substantiële en meerjarige bijdrage van het kabinet.
- De gaswinning moet nu snel naar nul. Dat vergt ingrijpende maatregelen.
- De export naar het buitenland wordt al afgebouwd. Daarnaast moeten tientallen industriële grootverbruikers de komende jaren overschakelen op alternatieve energiebronnen. Ook heeft het kabinet vandaag besloten tot de bouw van een extra stikstofinstallatie waardoor de vraag naar Gronings gas binnen een paar jaar fors omlaag gaat.
- Het kabinet heeft vandaag een afweging gemaakt tussen veiligheid en leveringszekerheid. De economische en financiële gevolgen zijn hierbij van ondergeschikt belang.